

خانواده و چالش‌های

تعارض با نوجوان

نویسندگان:

دکتر مریم بهرامی

طاهره حبیبی

انتشارات آزمون‌یار پویا

(حق چاپ محفوظ است)

سرشناسه: جباری، طاهره، ۱۳۶۷-

عنوان و نام پدیدآور: خانواده و چالش‌های تعارض با نوجوانان/ نویسندگان طاهره جباری، معصومه بهرامی.

مشخصات نشر: تهران: آزمون‌یار پویا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۹۱ ص.: نمودار؛ ۲۱×۱۴ س. م.

شابک: ۳-۳۲-۷۸۴۹-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا یادداشت: کتابنامه.

موضوع: جوانان ناسازگار- تغییر رفتار.

موضوع: Problem youth- Behavior modification

موضوع: نافرمانی و مقابله جویی در نوجوانان.

موضوع: Oppositional defiant disorder in adolescence

موضوع: والدین و نوجوانان. موضوع: Parent and teenager

موضوع: رفتار درمانی نوجوانان. موضوع: Behavior therapy for teenager

موضوع: نوجوانی. موضوع: Adolescence

شناسه افزودن به پایگاه ملی، معومه، ۱۳۶۷.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۶۵ (خ) HQ۷۹۶ رده دیویی: ۶۴۹/۱۲۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۳۱۰۰۶

عنوان: خانواده و چالش‌های تعارض با نوجوان

نویسندگان: معصومه بهرامی، طاهره جباری

ناشر: آزمون‌یار پویا

مدیر تولید: محمود ریاحی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ نخست: بهار ۱۳۹۵

شابک: ۳-۳۲-۷۸۴۹-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

تهران - میدان فردوسی - خیابان انقلاب غرب - بن‌بست شاهرود - شماره ۶

تلفن: ۸۸۹۳۵۸۹۴ - همراه: ۰۹۱۰۰۵۱۱۰۰۳

Email: pub@azmonyiar.com

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	مقدمه
۳	تعریف تعارض
۵	اشکال تعارض
۵	تعارض سازنده
۵	تعارض مخرب
۶	مفاهیم اولیه در نظریه تعارض
۶	رقابت
۶	تعارض
۶	مدیریت تعارض
۶	رفع تعارض
۷	سطوح تعارض
	نظریه‌های مربوط به تعارض
۸	دیدگاه سنتی
۸	نظریه روابط انسانی
۹	نظریه تعامل‌گرایی

- شیوه‌های مدیریت تعارض رقابت یا اجبار یا تسلط..... ۱۱
- گذشت، ایثار، نرمش یا مداراگرایی..... ۱۱
- اجتناب..... ۱۲
- مصالحه..... ۱۲
- همکاری یا اشتراک مساعی..... ۱۳
- دوره نوجوانی..... ۱۴
- تعارض والدین - نوجوانان..... ۱۸
- تعارض خانوادگی و دوره نوجوانی..... ۱۸
- ارتباط سزن نوجوان با تعارضات والد - نوجوان..... ۲۰
- ارتباط جنسیت با تعارضات والد - نوجوان..... ۲۱
- ارتباط محتوای تعارضات با تعارضات والد - نوجوان..... ۲۲
- نظام باورها و تعارضات والد - نوجوان..... ۲۳
- الگوهای ارتباطی و تعارضات والد - نوجوان..... ۲۴
- ارتباط شیوه‌های تربیتی والد با نوجوان..... ۲۵
- ارتباط تعارضات والد - نوجوان با رفتارهای دین‌ریزی و بیرون‌ریزی..... ۲۷
- شیوه‌های تربیتی (فرزندپروری) والدین..... ۲۹
- تعارض والد فرزند در نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی تجربه‌رسان کلامی..... ۳۱
- نظریه روان‌شناسی فردی..... ۳۳
- نظریه مراجع محوری..... ۳۴
- نظریه تحلیل تبدیلی..... ۳۵
- نظریه سیستمی..... ۳۶
- روش‌های پیشگیری و مهارت تعارض..... ۳۷
- ضرورت آگاه‌سازی و دستاوردهای آن در پیشگیری از تعارضات
- خانوادگی به نوجوان..... ۳۹

۴۲	راهکارهای دیگر حل تعارض.....
	مراحل سه گانه تربیت فرزند در اسلام
۴۵	دوره اول تربیت: از تولد تا هفت سالگی؛ دوران سیادت.....
۴۵	دوره دوم تربیت: از هفت سالگی تا چهارده سالگی.....
۴۶	دوران تادیب و آموزش.....
۴۶	دوره سوم تربیت: دوره‌ی وزارت و مشورت.....
۴۶	حقوق والدین و فرزندان از منظر اسلام.....
۴۷	دیدگاه اسلام در اسلام.....
۴۸	مسئولیت‌های فرزندان.....
۵۲	حقوق والدین در اسلام.....
۵۸	حقوق والدین در منظر اهل بیت (ع).....
۶۰	حقوق والدین بعد از سرانجام.....
۶۱	مسئولیت‌های والدین و حقوق فرزندان.....
۶۲	وظایف والدین از دیدگاه اسلام.....
۶۶	حقوق فرزندان.....
۷۸	منابع.....

مقدمه

تعارض و تضادهای اجتماعی اساسی ترین جنبه زندگی انسان هاست. این تعارضات در اشکال گوناگون زندگی در میان جامعه و از جمله در خانواده دیده می شود. امروزه در جامعه ای زندگی می کنیم که به تدریج تفاوت والدین و فرزندان در سطوح مختلف زندگی به شکل تعارض گونه ای تبدیل و تجربه می شود. اهمیت خرده فرهنگ ها شبه های جدید برای جوانان، زندگی درون خانواده را به چالش کشیده است. مهم ترین چیزی که خانواده امروزی با آن روبروست، دگرگونی سریع و عمده هنجارها و ارزش های خانواده ای میان فرزندان و والدین است، تا جایی که می توان صحبت از هنجارهای رقیب در کنار هنجارهای سنتی کرد، این هنجارهای رقیب منشاء بسیاری از تعارض ها در خانواده ها می باشند. در زمینه ی هنجارهای رقیب می توان به نحوه ی همسرگزینی، شبه دوستیابی، گذران اوقات فراغت، رابطه با جنس مخالف، نگرش و رفتار دینی و انتساب در مصرف کالای فرهنگی اشاره کرد. دوران جدید و فرایند تحولات در ساختار اجتماعی و فرهنگی جامعه منجر به رشد فردگرایی میان افراد شده است. بدین معنا که افراد تمایل به بیشن یابی و ارضای نیازها به عنوان یک هدف شخصی دارند و علایق و تمایلات فردی به مراتب مهم تر از تعهدات سنتی می باشد. افراد معمولاً به نفع فردی، در مقابل انتسابات جمع یا والدین می اندیشند. در واقع فردگرایی می تواند منبع مهمی برای ایجاد تعارض در روابط میان والدین و فرزندان باشد (معیدفر، صبوری، ۱۳۸۸).

در تمام جوامع، خانواده نماینده و مظهر اخلاق عمومی است و آنچه در خانواده باید به وجود آید عشق، مهربانی، حسن نیت و اعتماد متقابل است و دستیابی به این

امر با فردگرایی که از مظاهر فرهنگ رقیب است به دست نمی‌آید. در مقابل دین اسلام برای پیشگیری از کم رنگ شدن روابط صمیمانه و یا از بین رفتن کانون خانواده و روابط خانوادگی و برای روزافزون کردن کارآمدی خانواده حقوقی را برای هریک از اعضای خانواده مشخص کرده است و افراد را ملزم به رعایت حقوق و وظائف یکدیگر می‌کند (صفورایی، ۱۳۸۹).

تعارض یک جزء طبیعی و ناگزیر در ارتباطات انسانی است. افراد در یک ارتباط تفاوت‌هایی با هم دارند و ارتباطات همیشه هماهنگ نیستند و هر چه طرفین به هم نزدیک‌تر شوند، این تفاوت‌ها ناگزیر منجر به برخی اختلاف نظرها خواهد شد. در حقیقت، اگر ما از راه‌های سالم مورد رسیدگی قرار بگیرد و حل شود، می‌تواند برای رابطه‌ها مفید هم باشد. نحوه برخورد مؤثر خانواده‌ها با تعارض در رشد روابط آنان با اهمیت حیاتی دارد. ارتباط والدین-نوجوانان، بدون مهارت‌های حل تعارض، می‌تواند رکود شده و از سرزندگی آن بکاهد. از این رو، لازم است که افراد در بستای حل تعارض به آموختن و یادگیری مهارت‌های حل تعارض بپردازند. به بهبود مهارت‌های خود توجه کنند (اولسون و اولسون، ۱۳۸۳). با این حساب، همیشه تعارض چیز بدی نیست و گاهی نیز لازم است، تعارض زمانی خطرناک و مخرب است که حداقل در سطح عاطفی، مهارش دشوار باشد و در صورت عدم مهار، رفتار منفی گسترش یابد و از علل اولیه‌اش جدا شده و حتی پس از این که این علل و ضربات خود را از دست دادند و یا به فراموشی سپرده شدند، باز همچنان ادامه دهد. تعارض اغلب آنقدر شدت می‌گیرد که تمامی افراد و اشیایی را که در تماس با آن قرار دارند، از پا در می‌آورد (بولتون، ۱۳۹۱؛ به نقل از الوندی فرد، ۱۳۹۲).